

Pracovněprávní aktuality

(sledované období: 11. 2. 2016 – 9. 3. 2016)

JUDr. Nataša Randlová/Mgr. Lucie Hořejší
Advokátní kancelář Randl Partners, www.randls.com, člen Ius Laboris

Vyhlášené předpisy

Sdělení Ministerstva práce a sociálních věcí o uložení kolektivních smluv vyššího stupně

*Vyhlášeno ve Sbírce zákonů pod číslem 60/2016 Sb. dne
24. 2. 2016*

Účinnost: 24. 2. 2016

Přehled stavu projednávaných předpisů

**Návrh zákona, kterým se mění zákon
č. 309/2006 Sb., kterým se upravují další požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v pracovněprávních vztazích, a o zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při činnosti nebo poskytování služeb mimo pracovněprávní vztahy, ve znění pozdějších předpisů, zákon**

č. 251/2005 Sb., o inspekci práce, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů (prevence rizik)

Sněmovní tisk: 462

Předkladatel: vláda (předložila PS dne 15. 4. 2015)

Stav projednávání: Prezident

Předpokládaná účinnost: 1. dnem 2. kalendářního měsíce následujícího po vyhlášení, s výjimkami

**Návrh zákona, kterým se mění zákon
č. 349/1999 Sb., o veřejném ochránci práv, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony**

Sněmovní tisk: 379

Předkladatel: vláda (předložila PS dne 5. 1. 2015)

Stav projednávání: Poslanecká sněmovna – 2. čtení

Původně navrhovaná účinnost: 1. 7. 2015

**Návrh zákona, kterým se mění zákon
č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů (zrušení karenční doby)**

Sněmovní tisk: 393

Předkladatel: skupina poslanců (předložila PS dne 23. 1. 2015)

Stav projednávání: Poslanecká sněmovna – 2. čtení

Předpokládaná účinnost: 1. dnem kalendářního roku následujícího po vyhlášení

Návrh zákona o prodejní době v maloobchodě a velkoobchodě

Sněmovní tisk: 275

Předkladatel: Senát (předložil PS dne 30. 7. 2014)

Stav projednávání: Poslanecká sněmovna – 2. čtení

Předpokládaná účinnost: 1. dnem 3. kalendářního měsíce následujícího po vyhlášení

**Návrh zákona, kterým se mění zákon
o důchodovém pojištění a zákon o organizaci a provádění sociálního zabezpečení (důchodový věk horníků)**

Sněmovní tisk: 654

Předkladatel: vláda (předložila PS dne 11. 11. 2015)

Stav projednávání: Poslanecká sněmovna – 2. čtení

Předpokládaná účinnost: 1. 10. 2016

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony (zrušení maximálního vyměřovacího základu)

Sněmovní tisk: 392

Předkladatel: skupina poslanců (předložila PS dne 23. 1. 2015)

Stav projednávání: Poslanecká sněmovna – 1. čtení (nesouhlas vlády)

Původně navrhovaná účinnost: 1. 1. 2016

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony (rodičovský příspěvek)

Sněmovní tisk: 535

Předkladatel: poslankyně Markéta Adamová (předložila PS dne 2. 7. 2015)

Stav projednávání: Poslanecká sněmovna – 1. čtení (nesouhlas vlády)

Původně navrhovaná účinnost: 1. 1. 2016

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (zrušení institutu přisedících v občanskoprávních řízeních)

Sněmovní tisk: 599

Předkladatel: poslanec Martin Plíšek (předložil PS dne 17. 9. 2015)

Stav projednávání: Poslanecká sněmovna – 1. čtení (nesouhlas vlády)

Předpokládaná účinnost: 1. 7. 2016

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, a další související zákony (zaměstnávání mladistvých)

Sněmovní tisk: 642

Předkladatel: vláda (předložila PS dne 3. 11. 2015)

Stav projednávání: Poslanecká sněmovna – 1. čtení

Předpokládaná účinnost: 1. 7. 2016

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 198/2009 Sb., o rovném zacházení a o právních prostředcích ochrany před diskriminací a o změně některých zákonů (antidiskriminační zákon), a další související předpisy (transpoziční novela)

Sněmovní tisk: 688

Předkladatel: vláda (předložila PS dne 23. 12. 2015)

Stav projednávání: Poslanecká sněmovna – 1. čtení

Předpokládaná účinnost: 1. 5. 2016

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích)

Sněmovní tisk: 592

Předkladatel: skupina poslanců (předložila PS dne 4. 9. 2015)

Stav projednávání: Poslanecká sněmovna – 1. čtení

Předpokládaná účinnost: 15. dnem po vyhlášení

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 247/2014 Sb., o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině a o změně souvisejících zákonů

Sněmovní tisk: 700

Předkladatel: skupina poslanců (předložila PS dne 20. 1. 2016)

Stav projednávání: Poslanecká sněmovna – 1. čtení

Předpokládaná účinnost: 1. dnem 7. kalendářního měsíce následujícího po vyhlášení

Návrh zákona o evidenci odborových organizací a organizací zaměstnavatelů a o změně zákona o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob

Stav projednávání: vláda

Předpokládaná účinnost: 1. 1. 2017

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony (transpoziční novela)

Stav projednávání: vláda

Předpokládaná účinnost: 1. 9. 2016 s výjimkami

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 373/2011 Sb., o specifických zdravotních službách, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony (posudková péče a pracovnělékařské služby)

Stav projednávání: vláda

Předpokládaná účinnost: 1. 1. 2017

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony (agenturní zaměstnávání)

Stav projednávání: vláda

Předpokládaná účinnost: 15. den po vyhlášení

Návrh vyhlášky, kterou se mění vyhláška č. 518/2004 Sb., kterou se provádí zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů (kurzarbeit)

Stav projednávání: vláda

Předpokládaná účinnost: 15. dnem po vyhlášení

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony (otcovská poporodní péče)

Stav projednávání: vláda

Předpokládaná účinnost: 1. dnem 9. kalendářního měsíce následujícího po vyhlášení

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 251/2005 Sb., o inspekci práce, ve znění pozdějších předpisů (transpoziční novela – přeshraniční vysílání zaměstnanců)

Stav projednávání: vláda

Předpokládaná účinnost: 1. dnem kalendářního měsíce následujícího po vyhlášení

Věcný záměr zákona o dobrovolnictví

Stav projednávání: vláda

Věcný záměr zákona upravujícího ukončení zvyšování důchodového věku při dosažení věku 65 let a implementaci mechanismu pravidelné revize stanovení důchodového věku

Stav projednávání: vláda

Nové projednávané předpisy

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 592/1992 Sb., o pojistném na veřejné zdravotní pojištění, ve znění pozdějších předpisů (vyměřovací základ pro státní pojištěnce)

Sněmovní tisk: 721

Předkladatel: skupina poslanců (předložila PS dne 17. 2. 2016)

Stav projednávání: Poslanecká sněmovna – 1. čtení (zasláno vládě k vyjádření stanoviska)

Předpokládaná účinnost: 1. 1. 2017

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony (změna systému valorizace důchodů)

Sněmovní tisk: 725

Předkladatel: vláda (předložila PS dne 17. 2. 2016)

Stav projednávání: Poslanecká sněmovna – 1. čtení

Předpokládaná účinnost: 1. 8. 2016

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, ve znění pozdějších předpisů (změny redukčních hranic pro výpočet PPM)

Sněmovní tisk: 730

Předkladatel: skupina poslanců (předložila PS dne 29. 2. 2016)

Stav projednávání: Poslanecká sněmovna – 1. čtení (zasláno vládě k vyjádření stanoviska)

Předpokládaná účinnost: 1. 9. 2016

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony (zdravotní pojištění cizinců)

Stav projednávání: vláda

Předpokládaná účinnost: 1. 1. 2017 s výjimkami

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 592/1992 Sb., o pojistném na veřejné zdravotní pojištění, ve znění pozdějších předpisů (valorizace pojistného placeného státem)

Stav projednávání: připomínkové řízení ukončeno

Předpokládaná účinnost: 1. 1. 2017

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů

Stav projednávání: připomínkové řízení
Předpokládaná účinnost: 1. 1. 2017

Do připomínkového řízení byl odeslán vládní návrh novely zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, který upravuje systém dávek státní sociální podpory a stanovuje nové podmínky nároku na ně.

Hlavním cílem novely je **vytvoření flexibilního systému dávek, který se přizpůsobí individuální situaci konkrétní rodiny** a pomůže jí **zlepšit podmínky pro sladění pracovního a rodinného života**. Novela by zejména měla zavést více možností při rozhodování rodičů o výši a délce čerpání rodičovského příspěvku, ale např. i uvolnit podmínky pro umístování dětí do předškolních zařízení v době pobírání rodičovského příspěvku.

Prvním ze zamýšlených opatření je **zrušení omezení horní hranice čerpání rodičovského příspěvku**, která v současné době činí 11 500 Kč za kalendářní měsíc. **Celá částka rodičovského příspěvku ve výši 220 000 Kč by tak mohla být vyčerpána za kratší dobu** (novela v současném znění počítá s minimální délkou 6 měsíců), což rodičům umožní dřívější návrat do zaměstnání.

Další opatření se dotýká **osob, kterým v současnosti nelze vyměřit peněžitou pomoc v mateřství** (např. studenti, OSVČ, kteří si nehradí nemocenské, nebo nezaměstnaní), a kterým tudíž náleží zákonem pevně stanovená dávka rodičovského příspěvku ve výši 7 600 Kč do konce 9. měsíce věku dítěte a následně 3 800 Kč do 4 let věku dítěte (bez možnosti volby). Nově by si ale tyto osoby mohly **zvolit čerpání rodičovského příspěvku až do výše 7 600 Kč za měsíc a zkrátit si tak celkovou dobu jeho čerpání**.

Mezi dalšími změnami se poté v novele objevuje např. i úplné **zrušení podmínky sledování docházky dítěte do předškolních zařízení**. Ta je v současnosti stanovena pro děti mladší 2 let, které mohou pobývat v předškolním zařízení maximálně 46 hodin v kalendářním měsíci.

Vláda novelu představuje jako další ze svých tzv. proročinných opatření. Zajímavostí ohledně předpisu je, že až v rámci legislativního procesu postoupí do Poslanecké sněmovny, potká se tam s dřívějším poslaneckým návrhem (sněm. tisk č. 535) s podobným obsahem, který od července 2015 leží v 1. čtení po vyslovení nesouhlasu vlády pro nesystémovost navrhované právní úpravy. Uvi-

díme, zda bude postup aktuální novely v rámci legislativního procesu úspěšnější.

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony

Stav projednávání: připomínkové řízení
Předpokládaná účinnost: 1. 4. 2017

Do vnějšího připomínkového řízení byla dne 29. 2. 2016 odeslána obsáhlá **věcná novela zákoníku práce**, jejímž cílem je (alespoň dle slov předkladatele – tj. MPSV) prohloubit flexibilitu základních pracovněprávních vztahů a současně **posílit ochranu zaměstnanců** jako typické slabší strany v těchto vztazích. Na druhé straně by měl předpis **pomoci zaměstnavatelům zbavit se náročných administrativních zbytečností**, které v průběhu let označila za nadbytečné sama praxe.

Jelikož novela stojí teprve na samotném počátku legislativního procesu, přinášíme níže pouze stručné bodové shrnutí plánovaných změn (řazených nikoli podle jejich důležitosti, ale podle jejich paragrafového znění), z nichž některé zaměstnavatelé pravděpodobně uvítají, jiné mohou považovat za nevýhodné. O vývoji a proměnách jednotlivých ustanovení v průběhu legislativního procesu vás samozřejmě budeme dále informovat v následujících vydáních.

- **§ 12, § 317b: Nový flexibilní institut tzv. klíčového zaměstnance** umožní zaměstnancům z top managementu, aby si sami určili pracovní dobu podle aktuálních provozních potřeb zaměstnavatele.
- **§ 25: Závaznost kolektivní smlouvy vyššího stupně pro zaměstnavatele**. Návrh novely počítá se závazností kolektivní smlouvy vyššího stupně pouze pro zaměstnavatele, za které uzavřela kolektivní smlouvu vyššího stupně organizace zaměstnavatelů. Mělo by být tedy na svobodné individuální vůli zaměstnavatele, který je členem organizace zaměstnavatelů, zda projeví zájem, aby se uzavíraná kolektivní smlouva vyššího stupně vztahovala taktéž na něho.
- **§ 34a: Sjednání pravidelného pracoviště** nebude muset být přímo v pracovní smlouvě.
- **§ 41: Převedení na jinou práci podle § 41 zákoníku práce už nebude povinné, ale bude řešeno formou nabídky jiné vhodné práce ve stanovených případech**. Odmítnutí nabídnuté práce ze strany zaměstnance bude považováno za **překážku v práci na straně zaměstnance**, za níž mu náhrada mzdy nepřísluší.

- **§ 51a: Flexibilnější pravidla pro ukončení pracovního poměru zaměstnancem v souvislosti s přechodem práv a povinností** zvýší právní jistotu přijímajícího zaměstnavatele.
- **§ 62: U hromadného propouštění** se v souladu s evropskou judikaturou navrhuje počty zaměstnanců pro účely posouzení hromadného propouštění počítat nikoliv z celého zaměstnavatele, ale pouze z jeho „části“ – vzhledem k současné definici části zaměstnavatele je však riziko, že by se nejednalo jen např. o provozovnu, ale že by částí zaměstnavatele bylo např. i oddělení.
- **§ 76, § 77: U DPČ se nově zavádí právo na dovolenou, zaručená mzda** (vedle stávající minimální mzdy) a rovněž se **zkracuje vyrovnávací období** z 52 týdnů na 26 týdnů. Zaručená mzda je pak navrhována rovněž i u DPP.
- **§ 78: Délka vyrovnávacího období** při nerovnoměrném / pružném rozvržení pracovní doby a kontu pracovní doby **bude pouze v násobcích celých týdnů** (ne např. v kalendářních měsících). **Vícesměnný režim** nahradí současný 3směnný režim, čímž odpadnou některé nejasnosti při určování, o který režim se jedná.
- **§ 84: Výjimka ze lhůty k seznámení s rozvržením pracovní doby** umožní snížit dobu k seznámení s rozvržením pracovní doby ze dvou týdnů až na pouhé dva dny předem. V současném znění se o spodním limitu snížení doby pro seznámení nehovoří – pouze se uvádí, že doba může být snížena.
- **§ 86, § 120:** Podrobnější úprava dříve nejasných pravidel ohledně **odměňování při kontu pracovní doby** zjednoduší náročnost při použití tohoto institutu. Zároveň se však **omezí flexibilita při nařizování směn zaměstnancům pracujícím v kontu pracovní doby**.
- **§ 91:** Navrhuje se zrušit současné ustanovení, které umožňuje **posunout začátek referenčního období pro počítání nepřetržitého odpočinku v týdnu** na jinou hodinu než půlnoc, a zároveň je praktické pro účely odměňování, pokud zaměstnanci pracují v nočních směnách, které zasahují do více pracovních dní.
- **§ 92: Nepřetržitý odpočinek v týdnu** má být sledován v každém období 7 po sobě jdoucích kalendářních dnů – tedy nejspíše od půlnoci do půlnoci.
- **§ 92a:** Nově bude zaveden **odpočinek po skončení pracovní cesty** – minimálně 8 hodin, nedohodně-li se zaměstnanec se zaměstnavatelem jinak.
- **§ 94:** Vypuštění části toto ustanovení **znemožní, aby byl zaveden dvousměnný režim**, kde by zaměstnanci pracovali pouze ve 12hodinových směnách.
- **§ 140: Zvýší se minimální odměna za pracovní pohotovost** ve dnech pracovního klidu ze současných 10 na 15 %.
- **§ 212 a násl.: Nová koncepce dovolené** bude spočívat v jednodušším a spravedlivějším způsobu výpočtu dovolené po hodinách a zavede možnost **převedení dovolené nad zákonné minimum do následujícího kalendářního roku**.
- **§ 223:** Krácení dovolené za neomluvenou směnu už nemá být na uvážení zaměstnavatele (od 1 do 3 dnů), ale v podstatě se navrhuje přejít na **pravidlo 1 den neomluvené absence = mínus jeden den dovolené**. K tomu se navrhuje zvýšit i počet týdnů dovolené, které zaměstnanci nelze v kalendářním roce krátit, a to ze dvou na tři dny.
- **§ 248: Kontrola věcí, které si zaměstnanci k zaměstnavateli vnášejí nebo odnášejí**, má být ze strany zaměstnavatele podstatně omezena.
- **§ 313:** Navrhuje se **zrušit povinnost vystavovat zápočtový list** při skončení právního vztahu založeného dohodou o provedení práce (s výjimkami).
- **§ 317: Práci na pracovišti** by mělo být možné **kombinovat s prací z jiného místa** (z domova) při možnosti zachování rozvrhování pracovní doby ze strany zaměstnavatele.
- **§ 329: Zvýší se jistota při běhu lhůty pro neplatnost rozvázání pracovního poměru** tak, že při stavění této lhůty podle občanského zákoníku již nemá docházet k prodloužení její délky na 6 měsíců, nýbrž bude dobíhat pouze její zbývající část.
- **§ 334:** Navrhuje se zrušit povinnost zaměstnavatele **doručovat zaměstnanci písemnost osobně na jiné místo než na pracoviště**, umožní se **používat poslední adresu, kterou zaměstnanec zaměstnavateli písemně sdělil** a sladí se **lhůty pro vyzvednutí písemnosti** ze strany zaměstnance se lhůtami pošty.
- **§ 338 a násl.:** Navrhují se stanovit **závazná kritéria, při nichž při obchodních změnách na straně zaměstnavatele dochází ze zákona k přechodu práv a povinností** v pracovníprávních vztazích.

Aktuální školení Randls Training

Novela zákoníku práce – co přinese rok 2017?

11. 5. 2016 od 9 do 13 hodin v prostorách Randls Training (Praha 4, Budějovická)

Lektor: doc. JUDr. Petr Hůrka, Ph.D.

Více informací na www.randlstraining.com

Mezinárodní smlouvy

Doplňková smlouva pozměňující smlouvu o sociálním zabezpečení mezi Českou republikou a Spojenými státy americkými

Sněmovní tisk: 136

Stav projednávání: souhlas Parlamentu s ratifikací předán prezidentovi

Protokol k Úmluvě Mezinárodní organizaci práce č. 29 o nucené práci

Sněmovní tisk: 563

Stav projednávání: Poslanecká sněmovna – 2. čtení, Senát – souhlas s ratifikací

Dohoda mezi ČR a Chilskou republikou o programu pracovní dovolené

Sněmovní tisk: 659

Stav projednávání: Poslanecká sněmovna – 2. čtení, Senát – souhlas s ratifikací

Státní úřad inspekce práce

Dne 2. 3. 2016 vydal Státní úřad inspekce práce metodický pokyn, kterým stanovuje **zásady hodnocení srovnatelných pracovních a mzdových podmínek agenturního zaměstnance a zaměstnance uživatele**. Tento pokyn představuje první oficiální dokument vydaný státními orgány, který výslovně uvádí, co do srovnatelných podmínek patří. V praxi se tak bude jednat o praktickou pomůcku nejen pro agentury práce, ale především pro uživatele

těchto agentur, kteří rovněž za dodržování srovnatelných pracovních a mzdových podmínek dle zákona odpovídají.

Účinnost metodického pokynu je okamžitá – pravidla v něm obsažená je tedy třeba co nejrychleji zapracovat do praxe agenturního zaměstnávání. Kompletní znění pokynu naleznete na internetových stránkách SÚIP nebo MPSV.

Evropská komise

V rámci *Programu Evropské komise pro zlepšení účelovosti a účinnosti právních předpisů (REFIT)* v současnosti probíhá veřejná debata k tématu povinnosti zaměstnavatele informovat zaměstnance o podmínkách pracovní smlouvy nebo pracovního poměru (u nás známé jako tzv. informační povinnosti zaměstnavatele podle § 37 zákoníku práce) vyplývající ze stejnojmenné Směrnice Rady 91/533/EHS.

z klíčových důvodů otevření veřejné debaty je mimo jiné i skutečnost, že se v této oblasti v poslední době objevily nové instituty, např. práce na dálku, se kterými původní evropská úprava nepočítala.

Do diskuze se mnohou zapojit nejen zainteresované organizace, ale i všichni občané, a to prostřednictvím online dotazníku na stránkách Evropské komise. Veřejná konzultace probíhá až do 20. 4. 2016.

Komise chce touto cestou zhodnotit dosavadní přínosy směrnice a projednat možnosti jejího zlepšení. Jedním

KNIŽNÍ TIP

www.obchod.wolterskluwer.cz

Meritum mzdy od A do Z 2016

13. aktualizované vydání přináší komplexní, přehledný a srozumitelný výklad z oblasti mzdové a personální praxe aktualizovaný **podle platné legislativy pro rok 2016**.

Koupí Merita Mzdy od A do Z získáte jedinečného pomocníka pro orientaci ve všech povinnostech práce mzdové účetní a personalisty. Výklad je strukturován podle jednotlivých oblastí činnosti a je doplněn řadou příkladů a upozornění na výjimky a nejčastější chyby. Je určeno mzdovým účetním, personalistům, ale i menším podnikatelům.

Cena 599 Kč, 560 s., vazba brožovaná.

Publikaci si můžete objednat na obchod.wolterskluwer.cz nebo ji koupíte u svého knihkupce.